

**Особливості виховання почуття гідності
у майбутніх учителів закладу загальної середньої освіти**

В умовах сучасного світу виховання гідності у майбутнього вчителя початкової школи є актуальним питанням. Теоретичні засади окреслено у працях Аристотеля, І. Канта, Я.-А. Коменського, Й.Песталоцці тощо. У працях вітчизняних науковців К.Ушинського, П. Каптерева, А. Макаренка розкрито особливості виховання гідності як моральної якості особистості.

Дослідження гідності як особистісно-професійної якості віднаходимо у працях І. Беха, І.Зязюна, В.Рибалка та ін. Виховання почуття гідності та честі у студентської молоді стали предметом дослідження Н. Білоусової та Г. Александрової. Остання ж зазначала, що наявність у студента почуттів честі і гідності – це результат соціалізації його особистості, поступового ускладнення, диференціації та інтеграції їх складових залежно від умов виховання та самовиховання [Александрова, 2014].

Відомий дослідник І. Бех зазначає, що гідність – це усвідомлення і переживання особистістю самої себе у сукупності морально-духовних характеристик, що викликають повагу оточення [Бех,2008].

Таким чином, аналіз наукової думки відомих зарубіжних та вітчизняних педагогів, дозволив нам виокремити ключове визначення досліджуваної дефініції: *гідність майбутнього вчителя* – це морально оціночна категорія, що відображає такі якості особистості як потреба в самоповазі, вимогливість до себе, шляхетність та сумлінність, правдивість перед самим собою, самоконтроль, почуття відповідальності перед власною совістю та самолюбство [Костащук, 2017].

Головним показником сформованості у студента-майбутнього вчителя почуття гідності є наявність переконань, здатність до усвідомлення власних дій та відповідальності за них, здійснення моральних вчинків.

Під час підготовки майбутніх фахівців, а саме, учителів початкової школи, доцільним є використання особистісно-

орієнтованого підходу. Адже саме цей підхід забезпечує процес самопізнання студента, самовдосконалення та самореалізації як майбутнього спеціаліста.

Формування у студентів почуття гідності залежить від багатьох чинників. Зокрема:

- посилення процесу засвоєння знань про моральні цінності та якості, ідеали особистості;
- здатності студентів до рефлексії;
- вдосконалення здатності до моральної свідомості та самоконтролю;
- формування ціннісного ставлення до суспільних моральних та етичних норм, форм моральної поведінки.

Отже, виховання почуття гідності є актуальним саме на етапі професійного становлення майбутнього вчителя під час професійної підготовки у закладі вищої освіти. Саме під час навчання студенти практично засвоюють теоретичні знання, набуваються досвіду, завдяки чому виникає потреба в актуалізації внутрішніх якостей, відбувається усвідомлення майбутнім вчителем своїх професійних якостей, зокрема гідності

Таким чином, ми дійшли висновку, що виховання почуття гідності у майбутніх вчителів закладу загальної середньої освіти є цілеспрямованим процесом, який потребує значної підготовки та детальнішого вивчення. Почуття гідності повинне бути притаманним сучасному молодому фахівцю, адже воно звеличує педагога як у власних очах, так і в очах всього суспільства.

Список літератури

1. Александрова, Г. М. (2014). *Психологічні умови виховання честі і гідності у студентської молоді.* (Дис. канд. пед. наук). Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди, Харків.
2. Бех, І.Д. (2008). Почуття гідності в духовному розвитку особистості. В *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді* (Вип. 12, с. 5-18). Київ: [б. в.].
3. Костащук, О.І. (2017). *Виховання почуття честі у майбутніх учителів.* (Дис.канд. пед. наук). Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, Чернівці.
4. Рибалка, В.В. (2010). *Чесць і гідність особистості як предмет діяльності практичного психолога.* Київ: Шкільний світ.